

«Полиграфиялық өндірісінің негіздері» пәні бойынша
Педагогтердің білімін бағалауға арналған
тест спецификациясы

- 1. Мақсаты:** Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтарды аттестаттау барысында педагогтердің білімін бағалауға арналған тест тапсырмалырын әзірлеу.
- 2. Міндеті:** Педагогтердің біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.
- 3. Мазмұны:** «02110400 - Баспа ісі» мамандығы 3W02110401 - Басуға дейінгі процестердің операторы, 3W02110402 - Копирайтер біліктіліктеріне, «02110500 - Полиграфиялық және орау өндірісінің технологиясы» мамандығы 3W02110501 - Брошюралаушы-түптеуші, 3W02110502- Баспа машиналарының операторы, 3W02110503 - Түптеу машиналарының операторы, 4S02110504 - Техник-технолог біліктіліктеріне «07151000 - Полиграфиялық өндіріс жабдықтарын пайдалану және жөндеу» мамандығы 3W07151001 - Полиграфия өнеркәсібі ұйымдарының жабдықтарын монтаждаушы, 4S07151002 - Техник-механик біліктіліктеріне арналған «Полиграфиялық өндірісінің негіздері» пәні бойынша педагогтерді аттестациялауға арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Баспа өнімінің сипаттамасы	01	Қызмет ету мерзімін және пайдалану қарқындылығын анықтау. Кітап және оның элементтері. Баспа өнімдерінің түрлері. Брошюра, журнал, газет, парақ және бейнелеу басылымдары
02	Полиграфияда қолданыла-тын өлшем бірліктері	02	Қызмет ету мерзімін және пайдалану қарқындылығын анықтау. Кітап және оның баспа өнімдері мен оның элементтерінің көрсеткіштерін өлшеу бірліктері (баспаханалық өлшем бірліктері, жолақтар мен басылымдардың форматтары, қолжазба мен басылымдардың көлемі, басылым таралымы)
03	Баспаға дейінгі процесс туралы жалпы мәліметтер	03	Баспаға дейінгі жабдық Полиграфиялық қаріп және оның жіктелуі. Басылым түпнұсқаларының түрлері мен ерекшеліктері. Бейнені енгізу және цифрлау құрылғыларының негізгі түсініктері мен конструктивтік ерекшеліктері
04	Баспа процестері. Тиражды басу	04	Тиражды басып шығаруға дайындық операциялары Тиражды басып шығару Басылымның сапасын анықтау Баспа түрлері мен тәсілдерін жіктеу.
05	Полиграфия-лық материалдар	05	Негізгі және қосалқы полиграфиялық материалдардың түрлері
06	Брошюралау-түптеу процестері. Кітап-журнал басылымдарының жіктелуі	06	Брошюралау процестері Түптеу процестері
07	Баспа табак өнімдерін өңдеу. Басылымдар мен блоктарды жинақтау	07	Өңдеу операциялары. Жинақтама түрлері
08	Түптеу қақпақтарында кітап дайындау	08	Кітап блоктарын жасау ерекшеліктері. Ағынды желілерде түптеу қақпақтарында кітаптар шығару

09	Жедел полиграфия	09	Сандық дубликаторлар. Ризографтар
Мәтінмәндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық мәліметтер, сурет және т.б.).			

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Баспа өнімінің сипаттамасы

Қызмет ету мерзімін және пайдалану қарқындылығын анықтау. Кітап және оның элементтері. Баспа өнімдерінің түрлері. Брошюра, журнал, газет, парақ және бейнелеу басылымдары.

Полиграфияда қолданылатын өлшем бірліктері

Баспа өнімдері мен оның элементтері көрсеткіштерінің өлшем бірліктері (типографиялық өлшем бірліктері, жолақтар мен басылымдардың форматтары, қолжазба мен басылымдардың көлемі, басылым таралымы).

Баспаға дейінгі процестер технологиясы

Баспаға дейінгі жабдық. КАЖ-дағы қаріптер, қаріп элементтері және олардың жіктелуі. Полиграфиялық қаріп және оның жіктелуі. Басылым түпнұсқаларының түрлері мен ерекшеліктері. Бейнені енгізу және цифрлау құрылғыларының негізгі түсініктері мен конструктивтік ерекшеліктері.

Баспа процестері. Тиражды басу

Баспа процесінің негіздері. Баспа процесі туралы жалпы түсінік. Баспа түрлері мен тәсілдерін жіктеу. Баспа процесінің маңызды факторлары: басу қысымы, бояуды бедерге бекіту, бейнелерді шығару дәлдігі, баспа формаларының таралымдылығы. Жазық офсеттік баспа бедерлерінің тән ерекшеліктері. Өртүрлі өнімді басу ерекшеліктері. Терең баспа бедерлерінің ерекшеліктері. Бедерлердің сапасына қойылатын талаптар.

Түстердің түсі мен синтезі туралы жалпы мәліметтер. Түсті түпнұсқаларды полиграфиялық қайта шығарудың негізгі принциптері. Көп бояулы репродукциялық процестегі түстік бұрмалаулар туралы жалпы мәліметтер.

Көп бояулы баспаға арналған қалыптарды жасау ерекшеліктері. Штрихты және тонды түпнұсқалардан түсті бөлінген қалыптарды жасау.

Түсті сәулелі фотоформды бақылау. Жоғары, жазық офсетті және терең баспадағы формалық процестің ерекшеліктері. Электронды және лазерлік техниканы қолдану.

Полиграфияда қолданылатын полиграфиялық материалдардың жалпы сипаттамасы

Баспа материалдары. Қағаз және оны өндіру туралы жалпы мәліметтер. Баспа қағазының негізгі қасиеттері мен түрлері. Баспа бояулары және оларды дайындау туралы жалпы мәліметтер. Баспа бояуының негізгі қасиеттері мен түрлері.

Брошюралау-түптеу материалдары. Брошюралау-түптеу материалдарының мақсаты мен түрлері. Мұқаба қатырма қағаз. Мұқаба қағазы және жабын материалдары. Желімдеуші заттар және басқа да қосалқы материалдар.

Брошюралау-түптеу процестері. Кітап-журнал басылымдарының жіктелуі

Брошюралау-түптеу өндірісі туралы жалпы мәліметтер. Кітап-журнал басылымдарының жіктелуі. Кітап-журнал басылымдарының құрылымы. Брошюралау-түптеу процестерінің жалпы сызбанұсқалары.

Баспа табақ өнімдерін өңдеу. Басылымдар мен блоктарды жинақтау

Баспа табақ өнімдерін өңдеу. Бедерлердің жабындарын жасау. Бедерлердегі металл жабындарды имитациялау. Бедерлерді өңдеудің механикалық тәсілдері.

Өрнектеу түрлері: конгревтік, блинтті; пленканы престеу; лактау; термография; кесу және өңдеу процестерінің басқа да қазіргі заманғы түрлері. Қарапайым кітап-журнал дәптерлерін дайындау. Басылған парақтарды кесу. Парақтарды бүктеу және дәптерлерді престеу. Басылымдар мен блоктарды жинақтау, оларды бекіту.

Блоктарды мұқабалармен біріктіру және басылымдарды кесу. Блоктарды мұқабалармен біріктіру. Басылымдарды үш жағынан кесу және орау.

Жұмсақ мұқабадағы басылымдардың автоматтандырылған ағынды өндірісі. Ағынды өндіріс туралы жалпы түсінік. Қосымша парақпен жинақталған басылымдарды шығару. Топтамамен жинақталған басылымдарды шығару.

Түптеу қақпақтарында кітап дайындау

Кітап блоктарын жасау ерекшеліктері. Күрделі дәптерлерді жасау. Басылымдарды жинақтау және блоктарды бекіту. Кітап блоктарын өңдеу. Блоктарды өңдеудің негізгі нұсқалары. Дәкеде жіппен тігілген блоктарды операциялық өңдеу. Блоктарды түптеу қақпақтарымен біріктіру және кітап жасаудың соңғы операцияларын аяқтау. Блоктарды түптеу қақпақтарына салу. Ағынды желілерде түптеу қақпақтарында кітаптар шығару. Ағынды брошюралау-түптеу және түптеу желілерінің түрлері.

Жедел полиграфия және репрография.

Сандық дупликаторлар. Ризографтар.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмасын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындау ұзақтығы орташа – 1-1,5 минут.

8. Бағалау: Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Төрт жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға 0 балл алады.

9. Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

1. Киппхан Г. Ақпараттың баспа құралдары туралы энциклопедия. ММПУ: 2003.
2. Бәзілов Ж.Ж. «Полиграфия өндірісінің негіздері»: Алматы, 2010, 2019.
3. Рязанов М.И. «Офсеттік басылым»: Алматы, 1991.
4. Трубникова Г.Г. «Технология брошюровочно переплетных процессов». Москва, 1987.
5. Березин Б.И. «Полиграфическое материаловедение». Москва, 1984.
6. Базилов Ж.Ж. «Основы полиграфического производства». Алматы, 2005.